

بن کارگری افزایش یافت

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی از حفظ قدرت خرید کارگران و بازنشستگان با افزایش حق کمک هزینه اقلام مصرفی، از یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان به دو میلیون و ۲۰۰ هزار تومان خبر داد. مصطفی سالاری درباره نتایج برگزاری جلسه شورای عالی کار برای تعیین حداقل دستمزد کارگران در سال آینده گفت: «دغدغه‌ای که ما در سازمان تأمین اجتماعی داشتیم، بابت حفظ قدرت خرید کارگران و بازنشستگان بود، چون این موضوع در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ پیش‌بینی شده بود ولی در لایحه بودجه سال آینده پیش‌بینی نشده است. در این جلسه با پیش‌بینی حفظ قدرت خرید کارگران و بازنشستگان، با اضافه کردن حق کمک هزینه اقلام مصرفی با بن معیشت، این دغدغه‌ی ذی‌نفعان سازمان هم رفع و حل شد.» مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی ادامه داد: «این نشست که با حضور نمایندگان کارگری و کارفرمایی برگزار شد، بر سر حداقل دستمزد و مزد سایر سطوح در سال آینده توافق به دست آمد، به این شکل که حداقل مزد ماهانه از هفت میلیون و ۱۰۰ هزار تومان به ۱۰ میلیون و ۳۹۹ هزار تومان افزایش یافت.»

عکس: آرش خاوشی، هم‌میهن

پریمم و گاه پرامید

یادداشت‌هایی درباره حوزه‌های اجتماعی در سالی که گذشت و سالی که می‌آید

گروه جامعه: سالی که گذشت سال بد بود. سالی که گذشت سال خوب بود. برای بررسی آنچه در سال ۱۴۰۳ در ایران گذشت، همین دوگانه کافی است: سالی با روزهای عجیب، سخت، پر بیم و گاه پر امید. کار برای «دانشگاه» در سالی که گذشت، مثل همیشه سخت بود اما گاه روزنه‌هایی از نور از میان درهای آن گذشت. «محیط زیست»، روزگار بهتری را دید و در حفاظت از حیات وحش با همت فعالان، راه باریک روشنی باز شد. «زنان» مثل همه سال‌ها، پر مسئله‌ترین بودند و آنقدر هرروز خبرهای بد درباره همه حوزه‌های مربوط به آنها از راه رسید که کورسوی امید را کم‌رنگ کرد اما مقاومت و همبستگی آنها، دلیلی شد برای ادامه و نهراسیدن از سال پیش‌رو. «میراث فرهنگی» و بناهای تاریخی همچنان، احوال تاریکی داشتند و انتقاد فعالان از عملکرد مسئولان، همچنان بر جای خود ماند. «آموزش و پرورش»، با انفعالی که ورز زبان معلم‌ها و فعالان صنفی بود، پیش رفت و چراغ کلاس‌های دانش‌آموزان بیش از آنکه روشن بماند، خاموش شد. آنلاین شد. در «شهر»، درخت‌ها را سر بریدند، خانه‌اندیش‌مندان را پس گرفتند، پای اتوبوس‌ها را به شهر باز کردند و خبرنگاران حوزه شهری در سالی که گذشت، این سه پرسش را مدام تکرار کردند. «و معیشت مردم» و «معیشت مردم» و «معیشت مردم»، بدتر شد. بدتر خواهد شد؟

عدالت آموزشی یا مدرسه‌سازی؟

آموزشی را فقط در تاملین مدرسه دنبال کرد؟ پاسخ آن را همه می‌دانیم؛ ساخت مدرسه سرانه آموزشی را افزایش می‌دهد اما تاکید روی آن مفهوم عدالت آموزشی را به ساختمان‌سازی تقلیل می‌دهد. مسعود پزشکیان هم در گفته‌هایش روی اصلاح سیستم آموزشی تاکید جدی دارد، مثل همین دو ماه پیش که گفته بود: «عمیقاً معتقدم اگر نظام تعلیم و تربیت کشور اصلاح و عدالت آموزشی برقرار نشود، مملکت درست نخواهد شد.» نگاهی که فعالان را به شکل مدرسه‌سازی در وزارتخانه‌اش دنبال کرده است. ما هنوز امیدواریم که چنین نباشد. موافقان کاظمی، رویه شش‌ماه گذشته را با ملاک‌های خاص ارزیابی نمی‌کنند و تاکیدشان روی شرایط خاص کشور است و بهبود پرداخت بازنشستگان و حق التدریسی‌ها قابل تقدیر می‌دانند. با این حال نقد به رویکرد در حوزه عدالت آموزشی و آماده نمودن برای روبرویی با باقی مشکلات پابرجاست. باید به کاظمی فرصت داد؟ قطعاً. او هنوز سه‌سال و نیم فرصت دارد تا رویکرد دیگری را برای عمل به وعده‌هایش پیدا کند و به ما نشان دهد که آرزوی دسترسی برابر به فرصت‌های آموزشی برآورده می‌شود و لزومی ندارد تاکید کنیم ساختمان و تجهیزات فقط یکی از مصداق‌های تبعیض و نابرابری است، نه اصلی‌ترین آنها.

سارا سبزی

تغییر وزیر آموزش و پرورش، رخداد اصلی و کانون تحولات امسال این حوزه بود و همه چشم‌ها به تغییرات و برنامه‌هایی بود که از ساختمان‌های خیابان‌های قرن بیرون می‌آمد؛ وزارتخانه‌ای که منتظر بودیم بعد از ورود علیرضا کاظمی به کابینه، جانی تازه در آن دمیده شود. او از بدنه همین وزارتخانه و با اعتماد کامل مجلس انتخاب شد و تاکید موافقان او هم روی همین نکته بود که با مشکلات آن آشناست و نوبت تغییر رسیده است. کاظمی هم مثل همه وزرای آموزش و پرورش سابق با کلیدواژه عدالت آموزشی به میدان آمد و قرار بود مسیری تازه بسازد و فعالان صنفی، دانش‌آموزان و فرهنگیان منتظر بودند نشانه‌هایی از این تغییر ریل را ببینند، اما حالا بعد از شش‌ماه به‌منظر می‌رسد دولت چهاردهم هم مدرسه‌سازی را اصل اول و آخر عدالت آموزشی دیده و به‌رسم دولت‌های دیگر، این بیل و کلنگ به دست گرفتن است که تبدیل به شاخص اجرای عدالت و تقویت مدارس غیردولتی شده است. سوالی که همچنان برای بسیاری از فعالان صنفی باقی مانده، این است که آیا همچنان باید عدالت

سال خوب محیط‌زیست

زمستان امسال دریافت کردند، یک نامه بود که حق ورود به مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط‌زیست را از آنان سلب می‌کرد، چه؟ اگر بگویم فعالان محیط‌زیستی که پس از شش سال و بیشتر، از زندان در فروردین‌ماه امسال آزاد شده‌اند، در ایران هستند، چه؟ آنها که برایشان ساده‌ترین کار، رفتن بود اما مانده‌اند در وطن‌شان در حسرت کار حفاظت. ایران سرمایه انسانی کم ندارد، حتی در همین سال‌ها که گروه زیادی ماندن را به رفتن ترجیح داده‌اند. در میان دوستان همه ما کسانی رفته‌اند به انگیزه تحصیل یا کار. جمع بزرگی از ایرانی‌ها هم که دو امکان قبلی را نداشتند به دریا و اقیانوس زدند، با قایق‌های نامن و اویزان بر تیوپ‌ها؛ مگر آن سوسی آب‌ها زندگی روی خوشی به آنها نشان دهد. محدود کسانی که مانده‌اند با وجود تمام امکان‌هایی که برای رفتن داشتند، نه ساده‌لوحند و نه خام‌اندیش؛ آنها عاشق ترین‌ها به ایران هستند اما چقدر می‌توان دوام آورد؟ بر مسئولان است که محدودیت‌های پیش‌پای‌فغان‌گران تنوع زیستی را بردارند، اجازه کار و فعالیت به آنها بدهند و قدردان زحمت‌شان باشند تا سال ۱۴۰۴ را متفاوت از سال ۱۴۰۳ آغاز کنیم، با این امید که نه ایران در کلام مردم «خراب شده» باشد، نه گرد و برانی بر این مرز و بوم بنشیند.

فاطمه باباخانی

خبرنگار حوزه محیط‌زیست

اوضاع سخت است، ناترازی گریبان زندگی ما را از همه جهت گرفته. حقوق یک‌جا که کفاف نمی‌دهد، دو جا هم. همه در حال دویدن و در نهایت نرسیدن. در این شرایط که اقتصاد حرف اول را می‌زند، مردم دغدغه نان دارند و مسکن و پوشاک، صحبت کردن از اینکه ایران توانسته در سال ۱۴۰۳ یک گونه سمندر جدید را به نام خود ثبت کند، فایده‌ای دارد؟ اینکه گروهی از جوانان این کشور در استان فارس و شهرستان کازرون «جایزه استوا» برنامه عمران ملل متحد را گرفته‌اند یا گروه دیگری جایزه «مارخور» را از شورای جهانی حفاظت از حیات وحش و شکار را دریافت کرده‌اند یا ایمان ابراهیمی حفاظتگر برنده جایزه «قهرمان جوان تالاب‌های جهان» شده است. اگر بگویم جوان تالاب‌های جهان که می‌توانستند هر جای دنیا که بخواهند زندگی کنند، در ایران جای مانده و بیش از یک دهه برای حفاظت از بوز آسیایی تلاش کردند، حتی آنها که رفته بودند، بازگشتند تا حافظ تنوع زیستی ایران باشند و در عوض پاسخی که به‌ازای این همه تلاش

آتش، هویزه را تعطیل کرد

اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان از تعطیلی مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات هویزه به دلیل آتش‌سوزی در تالاب هورالعظیم خبر داد. به گزارش همشهری آنلاین، اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان اعلام کرد: «به‌دلیل آلودگی ناشی از دود آتش‌سوزی در بخش عراقی تالاب هورالعظیم و تأثیرات آن بر شهرستان هویزه، حسب تصمیمات اتخاذ شده در کارگروه شرایط اضطرار آلودگی هوای استان و با هدف حفظ سلامت دانش‌آموزان، دانشجویان و کارکنان ادارات در هویزه، مدارس، دانشگاه و ادارات، روز یکشنبه ۲۶ اسفندماه جاری تعطیل شدند.» براساس این اطلاعیه، دستگاه‌های خدمات‌رسان و مراکز بهداشتی و درمانی فعال هستند و در خصوص بانک‌ها و نمایندگی‌های بیمه براساس تصمیمات شورای هماهنگی امور بانک‌ها و شرکت‌های بیمه تصمیم‌گیری می‌شود. تالاب هورالعظیم از جمله ارزشمندترین تالاب‌های جهان است که از حدود ۳۶۰ هزار هکتار مساحت آن، ۱۲۷ هزار هکتار در ایران قرار دارد و از نظر تنوع زیستی یکی از مهم‌ترین تالاب‌های کشور به‌شمار می‌رود.

بحران کمبود آب

عضو هیئت‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس گفته است که سالانه به‌طور متوسط ۸۰ میلیارد مترمکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود و این رقم باید به ۶۵ میلیارد مترمکعب کاهش پیدا کند. حامد یزدیان در این باره گفت: «بحث کمبود آب همواره در جلسات کمیسیون کشاورزی مطرح است و این روزها موضوع تأمین آب کشاورزی به شرب مردم هم سرایت کرده و در این شرایط هیچ راهی وجود ندارد، غیر از این که به‌سمت بهره‌وری حرکت کنیم تا مصرف آب کشاورزی را کاهش دهیم و امنیت غذایی را برای جامعه تأمین کنیم.» او ادامه داد: «امسال باتوجه به کاهش بارندگی‌ها بحران آب شرب در بسیاری از استان‌های کشور جدی است و جامعه باید از همین الان کاهش مصرف داشته باشد و بخش خانگی هم باید در کنار صنایع و کشاورزی، مصرف آب را کم کند.»

سرنوشت سیاه آثار فرهنگی در خانه‌ملت

قرار گرفت؛ همان طور که حریم پاساگاد، سیمه، چالسر، ارگ علیشاه و... همواره در خطر بودند. نگرانی‌ها به‌حدی بالا گرفت که کارشناسان و دستداران میراث‌فرهنگی، کارزاری راه‌اندازی کردند و از رئیس‌جمهور خواستند که مانع بازنگری حرام‌شود. اگر چه درباره بافت شیراز که نزدیک ۲۰ سال است در پروژه بین‌الحرمین در حال تخریب است، اینطور بیان شد که خطر رفع شده اما هرگز مفاد اصلاح «طرح تفصیلی ۵۷ هکتاری شیراز در شورای عالی شهرسازی و معماری را رعایت الزامات حفاظت از بافت تاریخی»، شفاف‌سازی نشد. حالا معلوم نیست بافت‌های تاریخی که نشان از تجربه زیسته مردم با فرهنگ و جغرافیای خاص خود دارد، چه سرنوشتی در سال آینده پیدا می‌کنند و چطور است وزیری که وعده ۱۵ میلیون گردشگر خارجی را می‌دهد، برنمی‌گردد به آمار کشور دوست و همسایه ترکیه با ۶۲/۲ میلیون گردشگر در سال گذشته نگاه کند و متوجه شود بسیاری از گردشگران می‌روند که بافت تاریخی خیابان استقلال، میدان فاتح، بالات، فنر و... را ببینند. البته یادمان نرود او باید پاسخ نمایندگانی مثل نماینده کاشان را هم بدهد که مدام تذکر می‌دهد: «حریم سیلک کاشان باید بازنگری شود.»

شد که حفاظت از آخرین بازمانده‌های هویت ایرانی پشیزی برایشان ارزش نداشت. علی‌داری، معاون میراث فرهنگی ضرغامی که در این روزها پایه‌پای صالحی امیری برای گرفتن رأی اعتماد می‌رفت، در یکی از مصاحبه‌هایش گفت که نمایندگان می‌خواستند «نهضت بازنگری حرام» راه بندازند، ما خیلی تلاش کردیم که جلوی این نهضت را بگیریم! دوستداران میراث‌فرهنگی اما از یاد نبردند که صالحی امیری در مجلس دفاع خود هنگام گرفتن رأی از نمایندگان خانه ملت درباره «بازنگری حریم آثار تاریخی»، گفت: «بسیاری از نمایندگان مجلس از حریم آثار تاریخی ناراضی هستند و باید حریم این آثار مورد بازنگری قرار بگیرد.» با این شرط بود که او رأی آورد، اما آخرین سنگر صیانت از بافت‌های تاریخی شکسته شد. خیلی زود اولین تیر هم فرود آمد و ملتی را شوکه کرد: «بافت تاریخی سبزوار بازنگری شد.» این بافت تاریخی ۲۷۵ هکتار به ۱۹۸ هکتار کاهش پیدا کرد. پیش از آن هم در سفر استانی وزیر به گرگان، وعده بازنگری حریم «نخستین بافت تاریخی ثبت ملی» ایران در پی اعتراض چندبازاری داده شد. این اما پایان کار نبود. وضعیت بافت‌های تاریخی شیراز، یزد، تبریز، اصفهان، رشت، رامسر، هرمزگان، قشم کرمانشاه و... هم در خطر

فاطمه علی‌اصغر

خبرنگار حوزه میراث فرهنگی

صدای فرورفتن چنگال بلدوزرها در خاطرات و فرهنگ زیسته مردم در بافت‌های تاریخی شهرهای ایران را می‌شنوید؟ این مهم‌ترین اتفاقی است که امسال در آخرین بازمانده‌های تاریخ شهری این سرزمین رخ داد؛ اتفاقی که تصمیم آن، این بار در بنای تودرتوی ارگ آزادی گرفته نشد، بلکه سرنوشت آن در ساختمان هرمی شکل بهارستان رقم خورد. هر چند زمانی که عزت‌الله ضرغامی، وزیر پوپولیست و اینفلوئنسر فعال دولت سیزدهم از وزارتخانه میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خداحافظی کرد، به‌زعم بسیاری از کارشناسان میراث‌فرهنگی، پرونده‌های کوچک‌سازی حریم بافت‌های تاریخی منتظر امضاء بودند. با این وجود کار را که کرد؟ آن که تمام کرد. رضا صالحی امیری بازمانده از وزارتخانه‌های مورد علاقه‌اش، به ناچار راهی مجلس برای گرفتن رأی اعتماد از نمایندگان